

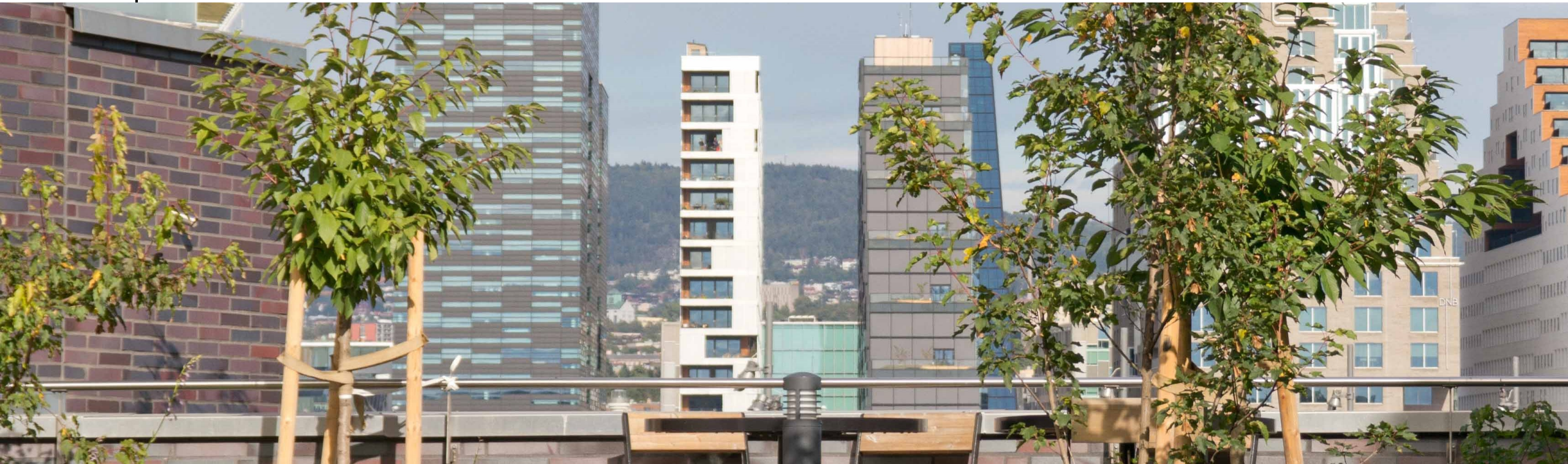


Kommunal- og  
moderniseringsdepartementet

# Byutviklingsavtalene og plansatsingen

**Nettverksmøte Plansatsingen mot store byer 21. – 22. november 2016**

Tore Leite, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Planavdelingen



# Invitasjon til de fire byområdene til samarbeid om byutviklingsavtaler

Brev fra statsråden, 10.11.2015



Ifølge liste

Dokument ref

Vår ref  
15/4537-4

Dato  
10.11.2015

## Byutviklingsavtaler for en koordinert og klimavennlig byutvikling - invitasjon til samarbeid

Jeg viser til omtale av bymiljøavtaler i Nasjonal transportplan 2014 – 2023 og pågående forhandlinger om bymiljøavtaler med Oslo/Akershus og Trondheim. Riktig arealbruk er nødvendig for å nå målet om at veksten i persontransport i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykling og gange. Regional eller interkommunal areal- og transportplan skal være i tråd med målene i bymiljøavtalen, og følges opp i den kommunale arealplanleggingen. Regjeringen vil derfor at forpliktelsene knyttet til arealbruk i bymiljøavtalene skal følges opp gjennom en byutviklingsavtale for hver av de fire største byregionene. Byutviklingsavtalene skal være et verktøy for å sikre forpliktende samarbeid mellom staten, fylkeskommune og kommunene om arealbruken. Målet er at avtalene kan sikre raskere og mer forutsigbare prosesser.

Jeg inviterer med dette de fire byregionene enkeltvis til samarbeid om å utarbeide byutviklingsavtaler.

Det tas sikte på å legge frem forslag til byutviklingsavtaler for hver byregion i 2016/2017. Forslag til byutviklingsavtale vil etter dette kunne behandles politisk i fylkeskommunene og kommunene. Nærmere prosess avklares i samarbeid med kommunene og fylkeskommunene som inngår i byutviklingsavtalene. Staten vil gi sin endelige tilslutning til byutviklingsavtalene for hver av de fire byregionene gjennom behandling i regjeringen.

Fra statens side vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet lede samarbeidet om byutviklingsavtaler. Det er ønskelig at hver planeier oppnevner en kontaktperson med overordnet ansvar for å følge opp den regionale/ interkommunale planen. Jeg ber hver adressat om å informere departementet om hvem som er administrasjonens kontaktperson for samarbeidet innen utgangen av november 2015. Har dere spørsmål om dette, så ber jeg dere om å ta kontakt med Planavdelingen i departementet.

Min ambisjon er at vi gjennom byutviklingsavtalene blir enige om hvordan vi best kan samarbeide for å sikre forutsigbare og raske planprosesser. Målet er gode og helhetlige løsninger for en koordinert og klimavennlig byutvikling i de fire største byregionene.

Jeg ser frem til et godt samarbeid.

Med hilsen

Jan Tore Sanner



# Byutviklingsavtaler for de fire største byområdene

**Bymiljøavtalene** mellom staten og byområdene skal finansiere tiltak som bidrar til at flere reiser med kollektivtransport, sykler og går. Bymiljøavtalene inneholder forpliktelser knyttet til arealplanlegging.

**Byutviklingsavtalene** skal sikre arealbruk som bygger opp under investeringene i slike miljøvennlige transportformer.

Byutviklingsavtalene vil konkretisere hvordan statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner skal samarbeide om å følge opp de regionale eller interkommunale areal- og transportplanene, slik at arealbruken bygger opp under **nullvekstmålet** for personbiltransport.



# KMD: Prop. 1 S (2015–2016) Proposisjon til Stortinget – hovedmål og prioriteringer

- Byutviklingsavtalene skal være verktøy for å sikre forpliktende samarbeid mellom de ulike partene for å gjennomføre tiltak i handlingsprogrammet til de regionale eller interkommunale bolig-, areal- og transportplanene.
- Byutviklingsavtalene vil kunne sikre en mer koordinert stat, gi mindre behov for bruk av innsigelser og sørge for aktiv statlig deltagelse i de tiltakene som berører statlig virksomhet.
- Det tas sikte på at byutviklingsavtaler i første omgang inngås for Oslo/Akershusområdet, Bergensområdet, Trondheimsområdet og Stavangerområdet.



# Bymiljøavtale i Trondheim

## 7. Arealplanlegging

Gjennom arealdelen til Trondheim sin kommuneplan og målene i Miljøpakken ligger det til rette for å nå målet om at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtrafikk, sykling og gåing.

Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune forplikter seg, gjennom denne bymiljøavtalen, til å sikre at innholdet i planen blir realisert i Trondheim kommune.

Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune forplikter seg til å legge til rette for høy arealutnyttelse knyttet til eksisterende og nye kollektivtransporttraséer, spesielt rundt holdeplasser/stasjoner. Dette inkluderer de fylkeskommunale kollektivinfrastrukturprosjektene som får statlig tilskudd, dvs. Superbuss jf. tidligere punkt. Staten forplikter seg også til å følge opp dette innenfor Trondheim kommune.

Avtalepartene vil samarbeide om å utvikle et sammenhengende nett for gående og syklende med god adkomst til kollektivsystemet, og videre samarbeide om planlegging for og gjennomføring av knutepunktutvikling i Trondheim, i tråd med arealdelen i Trondheim sin kommuneplan.

Staten, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune vil følge opp kravene knyttet til arealbruk i bymiljøavtalen gjennom å samarbeide om en byutviklingsavtale. Formålet med byutviklingsavtalen er å konkretisere hvordan partene skal samhandle for å følge opp retningslinjene i den interkommunale planen som er relevante for å bygge opp under målene i bymiljøavtalen. Denne bymiljøavtalen gjelder kun for Trondheim kommune.

## Bymiljøavtale mellom

Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Staten  
2016 – 2023

Det er et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykling og gange («nullvekstmålet»), jf. Nasjonal transportplan 2014–2023. Bymiljøavtaler er et virkemiddel for å nå dette målet, jf. Samferdselsdepartementets brev av 2.juni 2014 til Statens vegvesen.

Denne bymiljøavtalen er inngått mellom: Staten ved Statens vegvesen og Jernbaneverket, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune for perioden 2016–2023. Avtalen er geografisk avgrenset til Trondheim kommune.

### 1. Mål

Veksten i persontransporten skal tas med kollektivtrafikk, sykling og gåing («nullvekstmålet»).

### 2. Prosjekter og tiltak

Prosjektene og tiltakene i bymiljøavtalen skal bidra til å nå målet og sikre bedre framkommelighet totalt sett, spesielt ved å tilrettelegge for attraktive alternativer til privatbil.

Denne bymiljøavtalen omfatter hele porteføljen i Miljøpakken i Trondheim (se [www.miljopakken.no](http://www.miljopakken.no)). Jernbaneinvesteringer inngår også i avtalen og fullfinansieres av staten. I tillegg omfatter avtalen prosjekt/tiltak som er finansiert av belønningsmidler og prosjekt/tiltak på riksveg finansiert av midler til bymiljøavtaler over programområdene. Rammeverket for bymiljøavtalene gjør det mulig å ta med statlig delfinansiering av store fylkeskommunale kollektivinfrastrukturprosjekter. Denne avtalen omfatter et slikt prosjekt; Superbussløsningen i Trondheim, trinn 1.

For jernbanen innebærer utviklingen av kollektivsystemet i Trondheimsområdet, i første fase, en optimalisering av stoppmønster med fokus på rolledeling og samordning. Togets fortrinn med hurtighet og kapasitet skal utnyttes. Partene vil ha høyere ambisjoner om togets bidrag til å nå nullvekstmålet ved reforhandling av denne avtalen.

Se vedlegg for nærmere beskrivelse av prosjektene/tiltakene. Vedlegget er et grunnlag som partene er enige i å jobbe ut i fra.

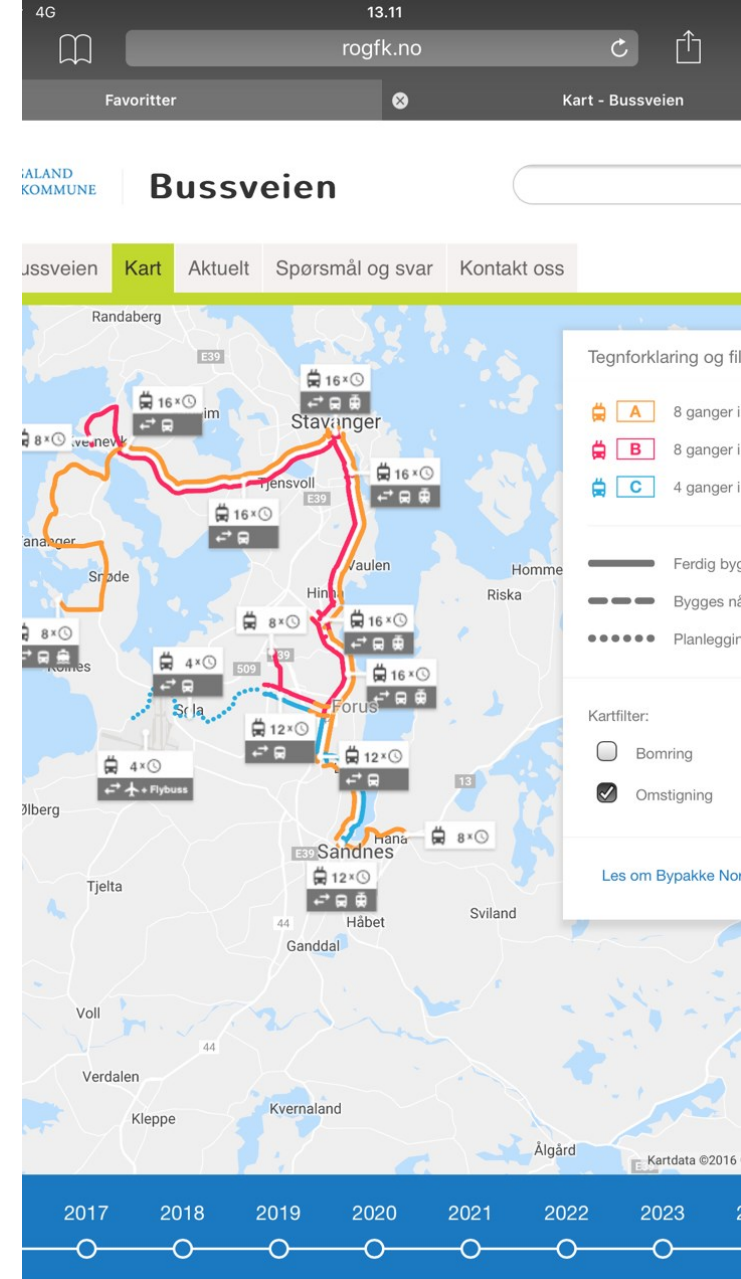


***For at byutviklingsavtalene skal gi resultater og bidra til mer effektiv oppfølging av vedtatte planer, må avtalene bli verktøy som alle parter ser seg tjent med!***



# Plansatsingen og byavtalene

- Fra 2017 vil midlene rettes inn mot prosjekter som er relevant for utarbeidelse og oppfølging av tiltak i de byutviklingsavtalene
- Også omegnskommuner og fylkeskommuner kan søke om tilskuddsmidler
- Regjeringen foreslår i budsjettproposisjonen for 2017 at ordningen kan videreføres fram til 2020.



# Hva kan byområdenes bidrag i byutviklingsavtalene være?

En arealpolitikk som bygger opp under trafikkgrunnlaget for investeringer i kollektiv, sykkel og gange:

- Kommunene og fylkeskommunene bidrar til fortetting med kvalitet langs knutepunktene for kollektivtransport.
- Sikrer at det i største mulig grad bygges innenfor eksisterende tettstedssoner nær kollektivknutepunkter.
- Parkeringspolitikk i tråd med nullvekstmålet





# Hva kan statens bidrag i byutviklingsavtalene være?

- Sikre at besøks- og arbeidsplassintensive statlige virksomheter lokaliseres i tilknytning til kollektivknutepunkt.
- Legge avtalene og de regionale planene til grunn for egen planlegging og i relevante statlige vedtak.
- Faglig bistand og samarbeid.

NB! Byutviklingsavtalen vil være forankret i regjeringen og vil konkretisere statens bidrag og forpliktelser når det gjelder oppfølging av regional eller interkommunal plan.





Kommunal- og  
moderniseringsdepartementet

[www.regjeringen.no/byutviklingsavtaler](http://www.regjeringen.no/byutviklingsavtaler)

Bildekreditering/illustrasjoner: Hans Jacob Roald / Bergens Tidende  
Tore Leite, Magnar Danielsen, Jan Hausken

